

● החימוש האווירי של מטוסי חיל-האוויר, טילי ספארו ופיתוחן 3 עולים על מקביליהם שבדי הערבים. ● ההפעלה המערכתית של מערך היירוט הישראלי — מטוסי הוקאיי מטוסי F-15 ו-F-16 וטילים, כשהיא משולבת במערך הבקרה אווירית הקרקעי ובמערך המודיעיני, נותנת לו עדיפות מובהקת. (בידי הערבים אין עדיין מקבילים להוקאיי למשל). ● המטוסים המערביים שבדי ישראל הם בעלי כושר נשיאת-חימוש רב יותר מאשר המטוסים הסובייטיים, ומצוידים במערכת הפצה מררר חשוכה, ועלולות על מה שקיים ב- מטוסים הסובייטיים, ובייחוד בדגמי היצוא שלהם. פירוש הדבר, שכושר השמדת מטרת קרקע של מטוסי חיל-האוויר עולה על זה של רוב המטוסים הערביים.

● משך השהות באוויר של המטוסים המערביים רב יותר בדרך כלל מזה של המזרחיים. ישראל גם פיתחה מערך של תידלוק באוויר ומטוסי חיל-האוויר יכולים לשהות מעל שדה-הקרב זמן רב יותר מן המטוסים הערביים והדבר תלוי גם במידת קירבתם של שדות-התעופה לחיות.

עובדות אלה אומרות, שהפער הכמותי שנותר עדיין לטובת הערבים יתקוו במידה רבה עליידי הפער הטכנולוגי הנוטה כפירוש לטובת ישראל. כל זאת, כאשר עדיין לא דיברנו על רמת הטייסים.

● **סיכום הנאמר לגבי מטוסי הקרב מעלה ארבע סיבות לפי ער בני יחסי הכוחות הגולמיים למציאותיים באוויר:**
● חלק מן המטוסים העריייים מצויים באחסנה.
● לא כל העוצמה הערבית

המרחב — אינו שווה בערכו לדיוויזיה ממש.

מובן שמדינות-ערב יכולות לרכוש כלי-נשק רבים ושונים, אולם הבעיה העיקרית הניצבת בפניהן היא חוסר-יכולת לאיישו ולתחזקו כראוי, בשל מגבלת המחזור כנחיאדם מיומן.

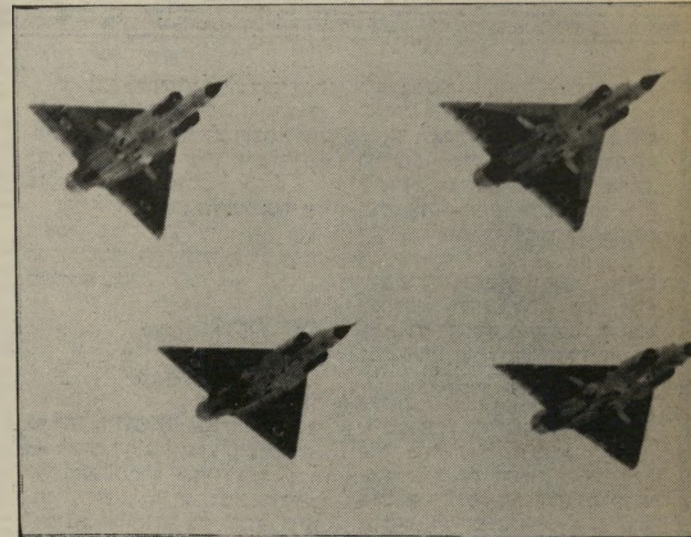
בעיה זו היא פונקציה של מיכלול הבעיות הגאוגרפיות והכלכליות ה- עומדות בפני מדינות ערב (מחריפה אותה גם התופעה של בריחת מוחות מחלק מהן), ויש להניח ששינוי במצב זה יכול להתרחש רק בתהליך איטי וארוך-טווח.

בעיה נוספת העומדת בפני הערבים היא בעיית התיאום בין כוחות- המישלוח וכוחות המדינה שאליהן יגיעו. הדבר נכון הן ביבשה והן באוויר.

● **ובמילחמת יום הכיפורים סבל כוח-המישלוח הירדני לחזית רמת- הגולן, חטיבת השיריון ה-40, אבידות מאש הסורים והעיראקים. עליי- מקורות זרים הופלו מטוסים עיראקיים עליידי מערך ההגנה האווירית הסורי. ההתקפות שהכוח הירדני והכוח העיראקי היו אמורים להנחתת תיאום, נעדרו כל תיאום, ולמעשה כל כוח תקף נפרד, דבר שהכשיל את המית- קפות וגרם להם אבידות כבדות.**

● **בעיית התיאום מקוזת בי מידה רבה את תוספת העוצמה המגולמלת בכוחות המישלוח.**

גורם נוסף שיש להביאו בחשבון, כפועל לטובת צה"ל, הוא צורת ההכנה של כוחות-המישלוח הערביים לקרב. אם יוכנסו כוחות אלה לחזיתם לשיעור, כפי שעשו העיראקים במילחמת יום הכיפורים, יפגע הדבר בעיקרון ירכוז הכוח, ועוצמת-ההלם

מטוס מטוסי-קרב ישראליים הפער מתקזז

של הכוחות האלה תכונן ולא תזכה לכוח לידי כניסיה המלא. מבחינה זו יושבים הערבים על שתי קצות קרני דילמה: אם יכנסו כוחות- המישלוח לחזיתם לשיעור, תרד זה את אובדן כוחות שלהם. אם לעומת זאת ימתינו עד לריכוז עוצמתם, הם עשויים לאחר את המועד. (הופעתם של כוחות עיראקיים במילחמת יום הכיפורים בגנפם הרדומי של כוחות צה"ל אילצה את אגדת לנר להפסיק את מיתלפתה לעבר רמשק ולהתרכז בהגנה על אגפה הימני. באותה שעה נעו כוחות האגדה לעבר כנכר, במטרה לאגף את הכוחות הסוריים אשר בלמו את אגדת רפול באיזור סעסע. כאשר התחילו הסורים להתמוטט, קיבלו כוחות לנר פקודה לעצור ולשוב על עיקבותיהם בגלל האיום העיראקי. אילו איתרו העירא- קים להגיע ב-12 — 24 שעות, יש להניח כי צה"ל היה מצליח לפרוץ את קויה-ההגנה השני ולהתקרב לדמשק.

● **תגייץ לזירת הלחימה. קיים פער-בישורות בין חיל-האוויר הישראלי והחילות הערביים. קיים סער בתכופות הי ניצול של המטוסים.**

● **חלה'ק איטי**

● **יתוחים דומים ניתן לעשות גם לגבי סוגי נשק אחרים וגם לגבי יחידות. כך, למשל, נוהגים להשוות ריוויזיות משני הצדדים. אולם יש לזכור, כי העוצמה והמיכנה שלהן שונים במדינה למדינה. אם נשווה ריוויזיות שריון, הרי שמיטסי הטנקים בריוויזיות השיריון המצריות, הסוריות והירדניות קטן ממיספרם באגדה צה"לית תיקנות.**

● **הנטיה לצרף חטיבות ממדינות ערביות שונות ולקרוז לכך שווה-ערך ריוויזיה, נכונה רק מבחינה מיספרית, משום שצירוף מלאכותי כזה של חטיבות ממדינות שונות והגברלות בצידורן, ללא יחידות ריוויזיוניות, ואשר לעיתים פרוטות בקצוות שונים של**

בצידור מערבי תקטין את הפער בין ובין ישראל.

עלייני השטח אין ספק, שקליטתן של מערכות-נשק מערביות בצבאות הערביים תגביר את יכולתם. אולם גם רבר זה מצריך בדיקה.

● **התחרון: תיכנון**

● **סיכום מצביע על תמונת יחסי- הכוחות שונה מזו המתקבלת מן המיספרים ההתחלתיים. כפי שצויין מספר פעמים יש להניח שהמיספרים שהופיעו במאמר זה אינם מריוויקים. אולם מה שחשוב הוא הניתוח המבחינ בין כמותי גולמיות של ציוד ובין יחסי-יכולות למעשה.**

אין כוונתנו של מאמר זה לזרוע שאננות או ביטחון מופרז. אין ספק שהאיומים המוצגים עליידי התק- משותן של מדינות-ערב, ובעיקר ה- צטיידותן בנשק מערבי, הם המורים והמוחשיים. אולם יש לבחון את יחסי- הכוחות כמבט רציני ומפוכח לעומק, ולא להסתפק בהצגת נתונים מיספריים- שיטחיים.

● **בחנית יחסי הכוחות הכמותיים ב- לבד לוקה בחסר. יחסי-הכוחות האמי- תיים אינם מורכבים רק ממיספרים של מערכות-נשק ואיכותם הטכנית — נושאים שבהם דן מאמר זה.**

● **לכך יש להוסיף את רמת כוח-האדם ואיכותו, רמת-האימונים והמיומנות שלו, מידת המוטיבציה והדבקות במטרה, וכן רמת הפיקוד ברגיו השונים. מן המוסכמות היא, שבתחום זה נוטה הכף לטובת ישראל, ואף כי חלה ירידה בחלק מתחומים אלה, הפער עדיין קיים.**

● **לגורמים אלה יש להוסיף את הנתונים המדיניים-אסטרטגיים ים העכשוויים. השלום עם מצ- רים, מילחמת איראן- עיראק, בידודה של סוריה בעולם ה- ערבי — כל אלה מפחיתים במידה ניכרת את האיום על ישראל בטווח הקצר.**

● **הוויכוח שהתנהל לאחרונה על תקציב-הביטחון הרגיש את הצורך ב- תיכנונה של מדיניות-ביטחון המת- צהבת ביחסי-הכוחות האפקטיביים בין צה"ל והערבים, ובנתונים המדיניים- אסטרטגיים. ואשר ממנה ייגוד תקציב- ביטחון המתאים לתנאי הכלכלה ה- קשים.**

● **ניהול יכוח כזה על רקע של שינוי פיתאומי מדיניות-האוצר אינו הירך לקביעת מדיניות ביטחון כזאת. רבר זה צריך להיעשות ללא תלות בצעד כלכלי זה או אחר, ובכושם אופן לא בצורה חפוזה ואקראית.**

● **הבעיה העיקרית היא חוסר יכולתו של הדרג המדיני להיכנס ברצינות לעובייה-הקורה בבעיה זו. לאזרחים הנדרשים לקבל את ההחלטות אין ששוט ידע וכלים להתמודד עם הנתו- נים המוצגים לבחנת עליידי המערכת הצבאית (אלא אם כן הם אנשי צבא בכירים לשי- עבר).**

● **הפיתרון הוא בהקמת רשות לתיכנון ותיקצוב, שתפעל בתיאום עם מערכת- הביטחון, אך ללא תלות בה. על רשות כזאת להיות מורכבת מאנשי צבא לשעבר, כלכלנים, מנתחי-מערכות ו- כו, והיא תקבל את כל המידע הדרוש לעבודתה — הן על צה"ל והן על איומים פוטנציאליים.**

● **תפקידה רשות כזאת יהיה לתכנן מדיניות-ביטחון שתגורר מ- ראייה מפוכחת של הצרכים הצבאיים, ובהתאם לאילוצים הכלכליים, מתוך כו, והיא תקבל את כל המידע הדרוש לעבודתה עם אגף התיכנון של צה"ל.**

● **רשות כזאת תוכל לספק למקבלי ההחלטות האזרחיים, ובעיקר לשרי הביטחון, כלים להתמודדות עם הנתונים והטיעונים המועלים עליידי הצבא ולהשיב עליהם. תנאי חשוב להצלחתה של רשות כזאת תהיה מודעותם של מקבלי ההחלטות האזר- חיים, ושרי-הביטחון בראשם, לצרכי הכלכלה, ומתן גיבוי עליידים לרשות בעברתה.**

במדינה

פילילים

כולם גונבים?

חמישה אחוז קלפטומנים

עשרה אחוז מיקצועיים

וכל היתר פשוט עמך ישראל

ביום השני בשבוע שחלף נכנס אדם הגון לכלבו שלום בתל-אביב ויצא גנב. תוך סיוור במחלקות השונות של החנות אסף מיוזרה ומילא אותה עד תום כמיטב המוצרים. כשפנה לצאת נעצר ונתפס.

בשק"ם סיפור דומה: נהג מונית נכנס בידים ריקות לחנות, ויצא עם מכשיר וידאו בורועותיו. ראה כי טוב, חזר והוציא עוד אחד, ורק כשהגזים, וניסה מלו בשלישית, נתפס. בירושלים נכנסה אם עם תינוק בורועותיה לחנות המשביר-לצרכן, ויצאה כשהתינוק ישוב בעגלת ילדים. גם היא נתפסה.

באנגליה נעצרו, נשפטו ונודנו עשרות ישראלים, על עידוד היצוא מבריטניה באמצעות סחירות מבתי הכלבו ופונדסים בעולם.

באילת גונבים גם רלתות ושולחנות מבתי-המלון — בנוסף לסדינים, למגבות, לסכו"ם ולשאר ירקות.

24 זוגות יספיקו. עמוס אקרמן בן ה-45 עבר במשך 12 שנים במשרד-חקירות, ומוזה שמונה שנים משמש קצין-הביטחון הראשי של רשת הנויות המשביר-לצרכן.

מספר אקרמן יש עליה בלתי-פוסקת במכת הגניבות. במחצית הראשונה של השנה הנוכחית בלכר תפסנו יותר מ-400 לקוחות כגניבה למרות האמצעים והשיטות המתודי- כמים ביותר שאנו מפעילים. נמצאים תמיד כאלה שמצליחים ככל זאת, והגזק מסתכם במיליונים רבים של שקלים.

אנחנו מפסידים גם כשאנו תופסים מישוה. קורם כל צריך איש-ביטחון להתלות אליו למיטרה, ושם הוא מבלה שעות במסירת עדות. עד לפני זמנרמה היו מחזיקים כגניבה כמוצג מישפטי עד למישפט, והיינו מקבלים בחזרה סחורה אפילו שנתיים-שלוש אחרי שנגנבה. עכשיו מצלמים את המוצגים, והם מוחזרים אלינו מיד.

מי לא גונב? נידמה לי שכל ישראל גונבים! תפסנו קצין-מיטרה, עורכי- דין, רופאים, הרבה אנשים רתיים. יש כאלה שנתקפים רגשי אשמה ושולחים מאוחר יותר כסף. היתה תקופה בחיפה, בזמן שכיתת המורים, שהתלמידים גנבו בלי סוף. הם עסקו בזה כמו בספורט. תפסנו אמא של ספורטאי ידוע מאוד, וכשנתפסה, טענה — איך אתם מעיזים? אתם יודעים מי הבן שלי? הבן נאלץ לכזא ולשלם את ערך הגניבה.

● **נכנסה אשה שקנתה בחנות סחורה בערך של 28 אלף שקל, וביציאה מהחנות גנבה חפיסה של כסני-גילוח. כשנשאלה מדוע עשתה זאת, לא ידעה כיצד להסביר.**

● **הגנבים מתחלקים כך: חמישה אחוזים קלפטומנים — אותם אנו לא עוצרים כלל, ובני משפחותיהם באים ומשלמים כאופן קבוע. עשרה אחוזים הם גנבים מיקצועיים, ואילו 85 האחוזים הנותרים הם פשוט בני עמך ישראל. נתפסים אנשים שיש להם כסף בארנק, אנשים הרואים 25 זוגות מיכנסים, ושואלים את עצמם מה יקרה אם ישארו רק 24.**

● **יקראם לא גונבים". מלכר הפסדים של מיליוני שקלים, מחזיק המשביר עשרות אנשי-ביטחון, והאנ- השרים הישרים והתגונים משלמים את הצרף במחיר המוצרים. צרה לא פחות גדולה היא מכת הצ'קים ללא כיסוי. אנשים מנצלים את הפער שבחבר המוצרים. וישיי אחרי הצהריים, ואין אפשרות לברוק את מצינת הצ'קים ואת הכסוי בכנק. בכנקי שלנו ננצרת הם מנצלים לשם כך גם את השבת. אגב, ערבים כמעט שאינם גונבים שם בחנות. המכה הזאת לא תיפסק עד שלא**

קצין-ביטחון אקרמן הישרים וההגונים משלמים

● **בחופשות ולקראת החגים אחוז הגניבות עולה.**

● **אנחנו מעסיקים גם צעירה שעסקה בפילילים. היא מתחפשת יום יום לדמות שונה, ובולשת ועוקבת אחרי חשודים הנכנסים לכלבו.**

● **עד כאן דבריו של יוסף ורד. עם מברגים ברכבת. גם בתייהלון סוכלים קשות מהנגע.**

● **מספר אילן וקסלר, מנהל רשת מלונות שיף, גונבים אצלנו הכל. מאפרות, מגבות, מצעים, וילונות, כרוים, ראשי מיקלחות ואפילו טלוויזיות. היו לנו כמיקלחות וילונות יפני מיוחדים. הם נגנבו בלי הרף, ונאלצנו להחליטם כפשוטים יותר. הפסקנו למשל להגיש קפה כטרמוסים קטנים כבוקר, כי פשוט גנבו את כולם."**

● **עופרה כורלא, אשת יחסי-הציבור של מלון הילטון, דווקא רגועה: "אצלנו אין הבעיה קשה כל-כך. יש לנו רק חמישה אחוז של ישראלים."**

● **היא מסבירה את שאננותה. אך יתכן שהיא משלה את עצמה. השבוע פירסמה הנהלת רכבת אוריינט אכספרס, המיועדת לעשרים החפצים לנסוע מלונדון לונציה, בפאר מירבי תמורת 330 לירות סטרלינג (30 אלף שקל לערך).**

● **כי מאז חודש השירות לפני שנה ורבע נגנבו מן הקרונות אבזרי מתורות בשווי כולל של 100 אלף לירות סטרלינג (9 מיליון שקלים).**

● **נעלמו גביעי שמפניה מברזלה, קנקני קפה מכסף ומגבות נושאות ראשי התיבות של האוריינט אכספרס. הגנבים הלא-ישראלים לא התעצלו, ואף הסירו קישוטים מן הקירות כעזרת מברגים.**